

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΕΛΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Εκπαίδευση για την ειρήνη

Απόσπασμα από το βιβλίο του Γιώργου Τσιάκαλου «Η υπόσχεση της Παιδαγωγικής» (εκδ. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, 2002).

Η «Εκπαίδευση για την ειρήνη» αποτελεί εδώ και χρόνια θέμα συμποσίων, διαλέξεων, σχολικών και πανεπιστημιακών προγραμμάτων. Όσο μάλιστα ο πόλεμος αποκτά γύρω μας διαστάσεις περίπου φυσικού φαινομένου, τόσο τα προγράμματα της «Εκπαίδευσης για την ειρήνη» αποκτούν ιδιαίτερο ακαδημαϊκό κύρος, που στις ελληνικές συνθήκες σημαίνει ότι μπαίνουν υπό την αιγίδα του αρμόδιου υπουργείου. [...]

Η υπόθεση της ειρήνης ανήκει στα πρωταρχικά καθήκοντα των εκπαιδευτικών. Υπογραμμίζοντας το καθήκον αυτό, ο Freinet έγραφε το 1951, δηλαδή στις αρχές του Ψυχρού Πολέμου: «Σε μια εποχή που άμεσα απειλούμαστε από τον πόλεμο και βιώνουμε απροκάλυπτες εκκλήσεις για πόλεμο, δεν μπορούμε να μένουμε αδιάφοροι μπροστά στην απειλή να καταστραφεί ολόκληρο το έργο μας – έργο που δημιουργήσαμε βήμα-βήμα και σκέψη-σκέψη μέσα στις τάξεις μας. Οι παιδαγωγοί με το λειτούργημά τους ως εκπαιδευτικοί είναι οι φυσικοί σύμμαχοι της ειρήνης. Ο πόλεμος αναιρεί το δικαίωμα της υπαρξής τους ως εκπαιδευτικών, καθώς καταστρέφει το έργο τους και εξολοθρεύει τις ελπίδες τους. Οι έννοιες «εκπαιδευτικοί» και «πόλεμος» σχετίζονται μεταξύ τους με τον τρόπο που σχετίζονται μεταξύ τους οι έννοιες «φωτιά» και «νερό». Η εκπαίδευση χρειάζεται ειρήνη.».

Κατά βάση έτσι είναι, όπως το διατύπωσε ο Freinet το 1951. Και όμως, πρέπει να υπενθυμίσουμε μια πικρή αλήθεια: η εκπαίδευση χρειάζεται πράγματι την ειρήνη, όμως σημαντική και πολυσχιδής υπήρξε η συμβολή πολλών εκπαιδευτικών στην προετοιμασία των πολέμων. Συνεπώς, οι εκπαιδευτικοί, όταν μιλούμε για πόλεμο και

για ειρήνη, δεν είναι δυνατόν να καλυπτόμαστε πίσω από τη φύση του επαγγέλματός μας -δηλαδή τον εξ ορισμού φιλειρηνικό χαρακτήρα του. Η θέση μας στις διαδικασίες προετοιμασίας ή αποτροπής του πολέμου, δηλαδή με άλλα λόγια η θέση μας στις διαδικασίες υπεράσπισης της ειρήνης, είναι συγκεκριμένη κάθε φορά και εξαρτάται από το περιεχόμενο και τη μέθοδο της διδασκαλίας μας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

A.1 Να συνοψίσεις σε 60-70 λέξεις τη σχέση της εκπαίδευσης με την ειρήνη, όπως αυτή παρουσιάζεται στο κείμενο.

Μονάδες 15

2^η δραστηριότητα

A.2.α. i. Στα λόγια του Freinet στη 2^η παράγραφο (*«Η υπόθεση της ειρήνης ανήκει... Η εκπαίδευση χρειάζεται ειρήνη»*) υπάρχει μια αναλογία. Να την εντοπίσεις (μονάδες 2) και να εξηγήσεις τι επιδιώκεται με τη χρήση της (μονάδες 2).

Μονάδες 4

ii. Γιατί ο συγγραφέας παραθέτει αυτούσια τα λεγόμενα του Freinet σε εισαγωγικά;

Μονάδες 2

A.2.β. *«Σε μια εποχή που άμεσα απειλούμαστε από τον πόλεμο και βιώνουμε απροκάλυπτες εκκλήσεις για πόλεμο..»* (2^η παρ.) , *«Συνεπώς, οι εκπαιδευτικοί, όταν μιλούμε για πόλεμο και για ειρήνη, δεν είναι δυνατόν να καλυπτόμαστε πίσω από τη φύση του επαγγέλματός μας -δηλαδή τον εξ ορισμού φιλειρηνικό χαρακτήρα του»*:

Να αιτιολογήσεις την επιλογή του α' πληθυντικού προσώπου σε καθένα από τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 4

A.2.γ. Στην 3^η παράγραφο να εντοπίσεις τρεις διαρθρωτικές λέξεις και να επισημάνεις τη νοηματική σχέση που δηλώνουν.

Μονάδες 3

A.2.δ. Να αντικαταστήσεις τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου με νοηματικά ισοδύναμες.

Υπογραμμίζοντας το καθήκον αυτό

βιώνουμε απροκάλυπτες εκκλήσεις για πόλεμο

Μονάδες 2

3^η δραστηριότητα

A3. «Σε μια εποχή που άμεσα απειλούμαστε από τον πόλεμο και βιώνουμε απροκάλυπτες εκκλήσεις για πόλεμο, δεν μπορούμε να μένουμε αδιάφοροι μπροστά στην απειλή...». Με αφορμή τα λόγια αυτά του Freinet, γράφεις ένα άρθρο 200-250 λέξεων για τη σχολική εφημερίδα, όπου αναπτύσσεις τις απόψεις σου για το πώς μπορούν να συμβάλουν οι πολίτες και ειδικά οι εκπαιδευτικοί στη διαφύλαξη της ειρήνης.

Μονάδες 20

B. Λογοτεχνικό κείμενο

Ο πυροβολισμός

ΣΤΕΛΙΟΣ ΓΕΡΑΝΗΣ (1920 - 1993)

Ποίημα του Στέλιου Γεράνη από την ανθολογία: «Η ελληνική ποίηση», 5ος τόμος – Η πρώτη μεταπολεμική γενιά (επιμ.: Αλέξανδρος Αργυρίου, εκδ. Σοκόλη, 2000).

Μιλούσαμε για όμορφα πράγματα κι είχαν αγάπη

όλες οι φωνές. Όχι, δεν ήταν το κρασί –

θα μπορούσα να πω πως ήμασταν από πριν

μεθυσμένοι. Ακόμα κι έναν άγνωστο – που κρυφάκουγε

είχε αρχίσει να τον τυλίγει η ζεστασιά μας.

Αν τον κερδίσουμε κι αυτόν – συλλογίστηκα

πρέπει αμέσως ν' αρχίσει η λειτουργία. Λίγο ακόμα

και η αρμονία θα γέμιζε τη ζωή μας.

Έβλεπα τα μάτια τους έτοιμα να δεχτούνε
την αποκάλυψη
όταν
ακούστηκε στο δρόμο ο πρώτος πυροβολισμός
που μας τίναξε όλους
μέσα στον σπασμένο καθρέφτη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

B.1. Να διακρίνεις δύο εικόνες στο ποίημα, να τις περιγράψεις σύντομα και να αποδώσεις το συναισθηματικό κλίμα που επικρατεί στην καθεμία. (50-60 λέξεις)

Μονάδες 15

2^η δραστηριότητα

B.2.α. Να εντοπίσεις τρία χαρακτηριστικά του ποιήματος που το κατατάσσουν στη μοντέρνα ποίηση.

Μονάδες 9

B.2.β. Να εντοπίσεις τα εκφραστικά μέσα στα παρακάτω σημεία του κειμένου (μονάδες 3) και να σχολιάσεις τη λειτουργία τους (μονάδες 3).

είχε αρχίσει να τον τυλίγει η ζεστασιά μας.

Έβλεπα τα μάτια τους έτοιμα να δεχτούνε την αποκάλυψη

Μονάδες 6

3^η δραστηριότητα

B3. Ποιες σκέψεις και συναισθήματα σου γέννησε το ποίημα σχετικά με την επίδραση της ειρήνης αλλά και τις επιπτώσεις του πολέμου στη ζωή του ανθρώπου; Η απάντησή σου να εκτείνεται σε 100-150 λέξεις.

Μονάδες 20

Να έχετε επιτυχία!!!